పురాణోక్త శ్రాద్ధమంత్రాః

ఆచమ్య,ప్రాణానాయమ్య।ఓం కేశవాయనమః, ఓం నారాయణాయనమః, ఓం మాధవాయనమః, ఓం

గోవిందాయనమః, ఓం విష్ణవేనమః, ఓం మధుసూదనాయనమః, ఓం త్రివిక్రమాయనమః, ఓం

వామనాయనమః, ఓం శ్రీధరాయనమః, ఓం హృషీకేశాయనమః, ఓం పద్మనాభాయనమః, ఓం

దామోదరాయనమః, ఓం సంకర్షణాయనమః, ఓం వాసుదేవాయనమః, ఓం ప్రద్యుమ్నాయనమః, ఓం

అనిరుద్ధాయనమః, ఓం పురుషోత్తమాయనమః, ఓం అధోక్షజాయనమః, ఓం నారసింహాయనమః, ఓం

అచ్యుతాయనమః, ఓం జనార్దనాయనమః, ఓం ఉపేంద్రాయనమః, ఓం హరయేనమః, ఓం శ్రీకృష్ణాయనమః

(పవిత్రం ధృత్వా)

శ్లో॥పవిత్రాగ్రంబ్రహ్మరూపంమధ్యేవిష్ణుశివాత్మకం।

అంగుళ్యామూలమాదాయశ్రాద్ధకర్మవిధీయతే॥

(పవిత్రపాణి పునరాచమ్య)

ఓం కేశవాయనమః, ఓం నారాయణాయనమః, ఓం మాధవాయనమః, ఓం గోవిందాయనమః...........ఓం

శ్రీకృష్ణాయనమః॥

శ్లో॥తిథిర్విష్ణుస్తథావారో నక్షత్రంవిష్ణురేవచ।

యోగశ్చకరణంచైవ సర్వంవిష్ణుమయంజగత్॥

శ్రీగోవింద, గోవింద॥

శ్రీమద్భవతో మహాపురుషస్య విష్ణోరాజ్ఞయా ప్రవర్తమానస్య అద్యబ్రహ్మణః, ద్వితీయేపరార్ధే, శ్వేతవరాహకల్పే,

వైవస్వతమన్వంతరే, కలియుగే, ప్రథమచరణే, జంబూద్వీపే, భరతవర్షే, భరతఖండే, దండకారణ్యదేశే,

మేరోర్దక్షిణ దిగ్భాగే, శ్రీశైలాద్వాయవ్య ప్రదేశే, కృష్ణా గోదావర్యోర్మధ్యదేశే, మంగళముహూర్తే, శోభనగృహే,

శాలివాహనశకే, బౌద్ధావతారే, రామక్షేత్రే, సమస్తదేవతా బ్రాహ్మణ సన్నిధౌ, అస్మిన్ వర్తమానే చాంద్రమానేన

వ్యవహారిక ప్రభవాది షష్ఠీ సంవత్సరాణాం మధ్యే, ...సంవత్సరే, ...ఆయనే, ...ఋతౌ,

.......మాసే, ...పక్షే, ...తిథ్యాం, ...వాసరే, శ్రీవిష్ణు వాసరే, శ్రీవిష్ణు నక్షత్రే, శ్రీవిష్ణుయోగే, శ్రీవిష్ణు కరణే,

ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్ఠాయాం పుణ్యతిథౌ॥

(ప్రాచీనావీతీ) (జంధ్యం గాని, జంధ్యంకు ప్రత్యామ్నాయంగా మెడలో ముడికట్టి వేసుకొను ఉత్తరీయం కాని

అపసవ్యం అనగా ఎడమవైపునకు వేసుకొని)

యజమానస్య పితుః (మాతుః) ప్రతిసాంవత్సరీక మృతాహాఖ్యామశ్రాద్ధం, తదాదౌ దేహేంద్రియ ఆత్మ ద్రవ్య

స్థల శుద్ధ్యర్థం గృహభాండాది సకలపదార్థ శుద్ధ్యర్థం శ్రాద్ధాదౌ ప్రాయశ్చిత్తసూక్త జాప్య మంత్ర పఠనం కరిష్యే॥

(సవ్యేన, జంధ్యం లేదా ఉత్తరీయం కుడివైపునకు వేసుకొని) ఆదౌ కలశారాధనం కరిష్యే॥

శ్లో॥గంగేచ యమునేచైవ గోదావరిసరస్వతి।

నర్మదాసింధుకావేర్యాజలేస్మిన్సన్నిధింకురు॥

కలశస్థో వరుణాయనమః, గంధం నమః, అక్షతాం నమః, తిలాంనమః, దర్భపత్రం నమః, పుష్పం నమః,

సకలారాధనేష్వర్చితమస్తు॥అష్టార్ఘ్యాసంపూర్ణార్చనమస్తు॥

శ్లో॥అపవిత్రఃపవిత్రోవాసర్వావస్థాంగతోపివా।

యస్స్మరేత్పుండరీకాక్షంసబాహ్యాభ్యంతరఃశుచిః॥

సర్వాని స్థలాని శరీరాని శుచీని భవంతు॥

ఆత్మనః/యజమానః అశేషపాప క్షయార్థం పైతృమేధాధికార సిద్ధ్యర్థం కించిత్ హిరణ్యం కాలాతీత దోష

ప్రాయశ్చిత్తార్థంయథాశక్తి బ్రహ్మదండమాచరిష్యే॥

(తిలదర్భహిరణ్యం గృహీత్వా)

శ్లో॥సమస్తసంపత్సమవాప్తిహేతవః।సముత్థితాపత్కులధూమకేతవః॥

అపారసంసారసముద్రసేతవః।పునంతుమాంబ్రాహ్మణపాదపాంసవః॥

ఆధివ్యాధిహరంనృణాంమృత్యుదారిద్ర్యనాశనం।శ్రీపుష్టికీర్తిదంవందేవిప్రశ్రీపాదపంకజం॥

విప్రౌఘదర్శనాత్సద్యఃక్షీయంతేపాపరాశయః।
వందనాన్మంగళావాప్తిరర్చనాదచ్యుతంపదం॥

(ఇత్యాత్మత్రయప్రదక్షిణంకృత్వా)

అద్యపూర్వోచ్చరిత ఏవంగుణవిశేషణవిశిష్టాయాంపుణ్యతిథౌ॥(ప్రాచీనావీతి)

యజమానస్య పితుః/మాతుః ప్రతిసాంవత్సరీక మృతాహాఖ్యామశ్రాద్ధ కర్తుం మమ(మమ అనుమాటను కర్తచే

పలికించవలెను) అధికారసంపదస్త్వితిభవంతో బ్రువంతు॥

తవ అధికార సంపదస్తు॥

(సవ్యేనపునరాచమ్య) ఓంకేశవాయనమః ....శ్రీకృష్ణాయనమః॥అద్యపూర్వోచ్చరిత

ఏవంగుణవిశేషణవిశిష్టాయాం పుణ్యతిథౌ (ప్రాచీనావీతి)

యజమానస్య పితృ పితామహ ప్రపితామహానాం (మాతృ పితామహీ

ప్రపితామహీనాం).......గోత్రాణాం, ...గుప్తానాం/దాసానాం(దాయీనాం)

ప్రద్యుమ్న సంకర్షణవాసుదేవ రూపాణాం (సవ్యం) పురూరవార్ద్రవ సంజ్ఞికాన్ విశ్వాన్ దేవాన్ శ్రీమహావిష్ణుంచ

ఉద్దిశ్య మయా (యజమానస్య) క్రియమాణేన

(ప్రాచీనావీతి) యజమానస్య పితుః /మాతుః ప్రతిసాంవత్సరీక మృతాహాఖ్యామశ్రాద్ధం పార్వణవిధినా (అథవా

బ్రహ్మార్పణవిధినా) సద్యః కరిష్యే॥

(సవ్యేన) బ్రాహ్మణవర్ణనంచ కరిష్యే॥

పురూరవార్ద్రవ సజ్ఞికానాం విశ్వేషాన్ దేవానాం స్థానే క్షణం దధామినమః॥ యజమానస్య పితృ పితామహ

ప్రపితామహానాం (మాతృ పితామహీ ప్రపితామహీనాం)

.....గోత్రాణాం, ...గుప్తానాం/దాసానాం (దాయీనాం), ప్రద్యుమ్న సంకర్షణ వాసుదేవ రూపాణాం స్థానే క్షణం

దధామి నమః॥

శ్రాద్ధ సంరక్షక శ్రీమహావిష్ణోః స్థానే క్షణం దధామినమః॥ సకలారాధనైస్వర్చితమస్తు॥

అష్టార్ఘ్యాసంపూర్ణార్చనమస్తు॥

శ్లో॥అక్రోధనైశ్శౌచపరైః సతతం బ్రహ్మవాదిభిః।భవితవ్యంభవద్భిశ్చత్వయాచశ్రాద్ధకర్మణి॥

(బహిర్దేశే గోమయ మండలద్వయం కృత్వా॥ ఉత్తరే చతురస్రం దక్షిణే వర్తులాకారం)

(సవ్యం) దేవపాద్య స్థానే (ఉత్తరే) అయం గంధః, అయమక్షతాః, అయం దర్భః, అష్టార్ఘ్యాసంపూర్ణార్చనమస్తు॥

(ప్రాచీనావీతి) యజమానస్య పితృ (మాతృ) పాద్య స్థానే, అయం గంధః, అయం తిలాః, అయం కుశః,

అష్టార్ఘ్యసంపూర్ణార్చనమస్తు॥

(సవ్యం) దేవాః ఆగతం నమః, పాద్యం నమః॥

శ్లో॥పృథివ్యాంయానితీర్థానితానితీర్థానిసాగరే।సాగరేసర్వతీర్థానిపదేవిప్రప్రదక్షిణే॥

విప్రపాదవినిర్ముక్తం తోయం శిరసిధారయేత్॥

శ్లో॥యదీచ్ఛసిమహారాజన్ సర్వతీర్థావగాహనం। విప్రపాదవినిర్ముక్తం తోయం శిరసిధారయేత్॥

పాదాగ్రయో ఆజ్యపూతం నమః॥

శ్లో॥నమోబ్రహ్మణ్యదేవాయగోబ్రాహ్మణహితాయచ।జగద్ధితాయకృష్ణాయగోవిందాయనమోనమః॥

ప్రాచీనావీతి) యజమానస్య పితృ పితామహ ప్రపితామహానాం/మాతృ పితామహీ ప్రపితామహీనాం

.........గోత్రాణాం, ...గుప్తానాం/దాసానాం (దాయీనాం), ప్రద్యుమ్న సంకర్షణ వాసుదేవ రూపాణాం ఆగతం

నమః, పాద్యం నమః,

(సవ్యేన) సుపాద్యం నమః॥

శ్లో॥పృథివ్యాంయానితీర్థానితానితీర్థానిసాగరే।సాగరేసర్వతీర్థానిపదేవిప్రప్రదక్షిణే।

విప్రపాదవినిర్ముక్తంతోయంశిరసిధారయేత్॥పాదాగ్రయోః ఆజ్యపూతం నమః॥

శ్లో॥నమోబ్రహ్మణ్యదేవాయగోబ్రాహ్మణహితాయచ।జగద్ధితాయకృష్ణాయగోవిందాయనమోనమః॥

శ్రాద్ధసంరక్షక శ్రీమహావిష్ణోః ఆగతం నమః, పాద్యం నమః॥

శ్లో॥పృథివ్యాంయానితీర్థానితానితీర్థానిసాగరే।సాగరేసర్వతీర్థానిపదేవిప్రప్రదక్షిణే।

విప్రపాదవినిర్ముక్తంతోయంశిరసిధారయేత్॥

పాదాగ్రయోః ఆజ్యపూతం నమః॥

శ్లో॥నమోబ్రహ్మణ్యదేవాయగోబ్రాహ్మణహితాయచ।జగద్ధితాయకృష్ణాయగోవిందాయనమోనమః॥

వందనాన్మంగళావాప్తి॥ (కర్తాస్వయంచపాదౌప్రక్షాళ్య)

ఆచమ్య॥ఓం కేశవాయనమః, ఓం నారాయణాయనమః ....ఓం శ్రీకృష్ణాయనమః॥ రక్షోభూతప్రేతపిశాచ

నిరహరణమస్తు॥ (పవిత్రత్యాగః)

(పునఃపవిత్రధారణంకృత్వా)

శ్లో॥కుశమూలేస్థితోబ్రహ్మాకుశమధ్యేజనార్దనః।

కుశాగ్రఃశంకరస్తిష్ఠఃత్రయోదేవవ్యవస్థితః॥

(పవిత్రపాణిపునరాచమ్య) ఓం కేశవాయనమః, ఓం నారాయణాయనమః.........శ్రీకృష్ణాయనమః॥ పురూరవార్ద్రవ

సజ్ఞికానాం విశ్వేశాన్ దేవానాం ఇదం ఆసనం నమః॥ఆవాహనంనమః॥ ఇదం యవోదక అర్ఘ్యం నమః॥

సకలారాధనేష్వర్చితమస్తు॥

యజమానస్య పితృ పితామహా ప్రపితామహానాం / మాతృ పితామహీ ప్రపితామహీనాం

..........గోత్రాణాం, ...గుప్తానాం/దాసానాం(దాయినాం), ప్రద్యుమ్న సంకర్షణ వాసుదేవ రూపాణాం ఇదం

ఆసనం నమః, ఆవాహనం నమః॥ ఇదం తిలోదక అర్ఘ్యం నమః॥సకలారాధనైష్వర్చితమస్తు॥

శ్లో॥చందనంచమహాపుణ్యంపవిత్రంపాపనాశనం।
ఆపదాంహరతేనిత్యంలక్ష్మీర్వర్ధతిసంపదాం॥

చందనంనమః॥అలంకరణార్థే అక్షతాం నమః॥ మాల్యార్థే పుష్పం నమః॥బుకాపరిమళ ద్రవ్యాంజలిం నమః॥

అయం వయోః ధూపాః సుధూపాః॥

(ఇద్దరు విశ్వేదేవులకు, ముగ్గురు పితృలకు, శ్రీమహావిష్ణువునకు ధూపమిచ్చితిమి॥అనేన పుణ్యేన పుణ్యత్వం

పుణ్యావాన్ భవ॥సకలారాధనైష్వర్చితమస్తు॥

ఇదమిదంతే జ్యోతీః సుజ్యోతీః॥ (ఇద్దరు విశ్వేదేవులకు, ముగ్గురు పితృలకు, శ్రీమహావిష్ణువునకు

దీపమిచ్చితిమి)॥ అనేన పుణ్యేన పుణ్యత్వం పుణ్యావాన్ భవ॥సకలారాధనైష్వర్చితమస్తు॥

అద్యపూర్వోచ్చరిత ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్ఠాయాం పుణ్యతిథౌ॥యజమానస్య పితుః/మాతుః ప్రతిసాంవత్సరీక

మృతాహాఖ్యామ శ్రాద్ధే విశ్వేదేవ ప్రీత్యర్థం పితృప్రీత్యర్థం శ్రీమహావిష్ణుప్రీత్యర్థం ఆమదానమహం కరిష్యే॥

(ఉప్పు,పప్పు, కూరగాయ, చల్ల, చమురు, ద్రవ్య దక్షిణ, తాంబూలం ఆమాన్నప్రదముగ యజమాని పితృ

(మాతృ) శ్రాద్ధదినమున విశ్వేదేవతలప్రీత్యర్థం, పితృదేవతలప్రీత్యర్థం, శ్రీమహావిష్ణువు ప్రీత్యర్థం బ్రాహ్మణునికి

భోజనానికి బియ్యమిచ్చితిమి - ఈ మాటలను కర్తచేత పలికించవలెను)

అనేన పుణ్యేన పుణ్యత్వం పుణ్యావాన్ భవ॥సకలారాధనైష్వర్చితమస్తు॥

శ్లో॥ఏకోవిష్ణుం మహద్భూతం పృథగ్భూతాన్యనేకశః।త్రీన్లోకాన్వ్యాప్తభూతాత్మ భుంక్తేవిశ్వభుగవ్యయా॥ అనేన

ఆమదానేన భగవాన్సర్వాత్మకః॥యజమానస్య పితృ స్వరూపి జనార్ధన వాసుదేవ ప్రియ్తుతాం నమమ।

ప్రియతోభవతు॥

శ్లో॥ఈశానవిష్ణుకమలాసనకార్తికేయ వహ్నిత్రయార్క రజనీశగణేశ్వరాణాం।

క్రౌంచామరేంద్రకలశోద్భవ కశ్యపానాం పాదాన్నమామిసతతంపితృముక్తిహేతూన్॥

గయేనమః। గదాధరాయనమః। పుండరీకాక్షాయనమః। కాశీవిశ్వేశ్వరాయనమః। గయేయం। గయేయం।

గయేయం॥

అద్యపూర్వోచ్చరిత ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్ఠాయాం పుణ్యతిథౌ (ప్రాచీనావీతి) యజమానస్య పితుః (మాతృ)

ప్రతి సాంవత్సరీక మృతాహాఖ్యామ శ్రాద్ధీయ తిలోదక పిండప్రదానాని కరిష్యే॥

(దక్షిణభాగే గోమయేనానులిప్య। దర్భైనాస్తీర్య। అక్షతాన్వికీర్య।తిలాన్వికీర్య।)

యజమానస్య పితుః/మాతుః ....గోత్రా.......గుప్తా/దాసా(దాయ్యా) ప్రద్యుమ్నరూపా ఏషతే ఆమం పిండం

దధామినమః॥ గయాయాం దత్తమస్తు॥గంగశ్రాద్ధం గయాపిండం పిండమస్తు తిలోదకం॥ తిలోదకం నినీయ్య॥

యజమానస్య పితామహ /పితామహీ ....గోత్రా.......గుప్తా/దాసా(దాయ్యా) సంకర్షణరూపా ఏషతే ఆమం పిండం

దధామినమః॥ గయాయాం దత్తమస్తు॥గంగశ్రాద్ధం గయాపిండం పిండమస్తు తిలోదకం॥ తిలోదకం నినీయ్య॥

యజమానస్య ప్రపితామహ /ప్రపితామహీ ....గోత్రా.......గుప్తా/దాసా(దాయ్యా) వాసుదేవరూపా ఏషతే ఆమం

పిండం దధామినమః॥ గయాయాం దత్తమస్తు॥గంగశ్రాద్ధం గయాపిండం పిండమస్తు తిలోదకం॥తిలోదకం

నినీయ్య॥

పిండస్య ఉపరి పిండాన్నిధాయ।శేషం ఉచ్ఛిష్ట భాగ్యోనందీయతాం।శ్రీరామరామో మార్జయంతాం॥తృప్తిరస్తు,

తృప్తిరస్తు, తృప్తిరస్తు॥ జ్యోకచ్చసూర్యందృశే॥ కులాభివృద్ధ్యర్ధం వంశాభివృధ్యర్ధం (సవ్యేన)

పిండపూజాం

కరిష్యే॥
పితృ పితామహ ప్రపితామహ / మాతృ పితామహీ ప్రపితామహీ దేవతాభ్యోనమః, స్నానం, వస్త్రం, గంధం,

యవాక్షతాన్, తిలాక్షతాన్, ఋకాపరిమళ ద్రవ్యాంజలిం, దర్భపత్రం, పుష్పం, ధూపం, దీపం, నైవేద్యం, దీపం,

దక్షిణాన్సమర్పయామి॥

వర్తమాన చాంద్రమాన వ్యవహారీక ప్రభవాది షష్ఠీ సంవత్సరాణాం మధ్యే

.......సంవత్సరే, ...ఆయనే,........ఋతౌ, ...మాసే, ...పక్షే,.........తిథ్యాం, ...వాసరే, శుభవాసరే,

శుభనక్షత్రే, శుభయోగే, శుభకరణే ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం పుణ్యతిథౌ (ప్రాచీనావీతి) యజమానస్య

పితుః/మాతుః ప్రతిసాంవత్సరీక మృతహాఖ్యామ శ్రాద్ధీయ తిలోదక పిండప్రదాన పుణ్యకాలేన యజమానస్య

పితృ పితామహ ప్రపితామహానాం / మాతృ పితామహీ ప్రపితామహీనాం ......గోత్రాణాం ....గుప్తానాం/దాసానాం

(దాయినాం) ప్రద్యుమ్న సంకర్షణ వాసుదేవ రూపాణాం ఏతేషాం యాతాసాం త్వయా దత్త పిండా గయాపిండ

తుల్య సదృశమస్త్వితి భవంతో బ్రువంతు॥గయాపిండతుల్య సదృశా భవంతు॥
మధ్యపిండానుద్వాసయిష్యే॥

ఉద్వాసయా॥

(సవ్యేన) పిండాన్నమస్కుర్యుః॥

శ్లో॥అయోధ్యామథురామాయాకాశీకాంచీహ్యవంతికా।పురీద్వారవతీచైవసప్తైతే మోక్షదాయకాః॥

శమీపత్రప్రమాణేనపిండందద్యాద్గయాశిరే। ఉద్ధరేత్సప్తగోత్రాణాంకులమేకోత్తరంశతం॥

స్వస్థానేవాసః॥అన్యస్థానేవాసః॥పిండస్థానే శాంతిఃపుష్టిశ్చాస్తు॥ధనధాన్యసమృద్ధిరస్తు॥

(పవిత్రత్యాగః। పాదౌప్రక్షాళ్య॥) (గంధేనతిలకం ధారయిత్వా, అలంకరణార్థే అక్షతామిత్యాది)॥

శ్లో॥అగ్నిరివశుచిర్భవ।ఆదిత్య ఇవతేజోభవ।విష్ణురివశ్రీమాన్భవ।బ్రహ్మాయురాయుర్భవ।
ఆయురాయుర్భవ॥

ఇమేశ్రియేపద్మహస్తే।సుగంధేఃవక్షస్థలే।పుణ్యసుజాయుమానైః।ప్రమోదమానైః।
అభిమన్యమానైః॥

పుత్రైఃపౌత్రైఃశ్రీవర్ధతాందీర్ఘమాయుః॥

ధాన్యంధనంపశుంబహుపుత్రలాభంశతసంవత్సరందీర్ఘమాయుః॥

మహాలయప్రకరణమ్

శ్లో॥ఆదౌపితాతథామాతాసాపత్నీజననీతథా।మాతామహాసపత్నీక ఆత్మపత్నీత్వనంతరం॥

సుతభ్రాతృపితృవ్యాశ్చమాతులాస్సహభార్యకా।దుహితాభగినీచైవ దౌహిత్రోభాగినేయకః॥

పితృష్వసామాతృష్వసాజామాతాభావుకస్నుషా।శ్వశురఃస్యాలకశ్చైవ శ్వశ్రూశ్చగురురిక్థినః॥

1.పితా=తండ్రి, పితామహ=తాత(తండ్రితండ్రి), ప్రపితామహ=ముత్తాత(తండ్రితాత)

2.మాత=తల్లి, పితామహి=తాతభార్య, ప్రపితామహి=ముత్తాతభార్య;

3.సాపత్నిజనని=సవతితల్లి

4.మాతామహ=తల్లితండ్రి, మాతుఃపితామహ=తల్లితాత, మాతుఃప్రపితామహ=తల్లిముత్తాత, (.సపత్నీక=వారిభార్యలు)

5.మాతామహీ=తల్లితల్లి, మాతుఃపితామహి=తల్లిముత్తవ,మాతుఃప్రపితామహి=ముత్తవతల్లి

6.ఆత్మపత్ని=తనభార్య;

7.సుత=కొడుకు, తత్పత్నీ;

8.భ్రాత=అన్న,తమ్ముడు, తత్పత్నీ;

9.పితృవ్య=పినతండ్రి,పెదతండ్రులు, తత్పత్నీ

10.మాతుల=మేనమామ, తత్పత్నీ;

11.దుహిత=కూతురు, తద్భర్తా;

12.భగినీ=అక్క,చెల్లెలు, తద్భర్తా;

13.దౌహిత్రః=కూతురుకొడుకు, తత్పత్నీ;

14.భాగినేయకః=మేనల్లుడు, తత్పత్నీ

15.పితృష్వసు=మేనత్త, తద్భర్తా;

16.మాతృష్వసు=పినతల్లి,పెదతల్లులు(తల్లితోబుట్టువులు), తద్భర్తా;

17.జామాత=అల్లుడు

18.భావుక=బావమరిది;

19.స్నుషా=కోడలు;

20.శ్వశురః=భార్యతండ్రి, తత్పత్నీ;

21.స్యాలకః=భార్యసోదరుడు, తత్పత్నీ;

22.శ్వశ్రూ=భార్యతల్లి;

23.గురు=గురువు, తత్పత్నీ;

24.రిక్థినః=పురోహితుడు

షోడశ శ్రాద్ధ సంకల్ప విశేషములు

కర్తా స్నాత్వా ప్రాణానాయమ్య। పవిత్రం ధృత్వా। ప్రాచీనావీతి।దేశకాలౌసంకీర్త్య।

పితుః ......గోత్రస్య, ...దాసస్య, ...మాతుః ....గోత్రాయాః ....దాయాః, ప్రేతత్వ విముక్తిద్వారా

(ఉత్తమ) అక్షయ్యపుణ్యలోకావాప్త్యర్థం, ఊనమాసిక, ద్వితీయమాసిక, త్రైపక్షిక, తృతీయమాసిక,

చతుర్థమాసిక, పంచమమాసిక, షాణ్మాసిక, ఊనషాణ్మాసిక, సప్తమమాసిక, అష్టమమాసిక, నవమమాసిక,

దశమమాసిక, ఏకాదశమాసిక, ద్వాదశమాసిక, ఊనాబ్దిక, ఆబ్దిక మాసికాఖ్యాని పంచదశైకోద్దిష్ట ౧౬ శ్రాద్ధాని స్వే

స్వే కాలే కర్తవ్యాని కర్మాణి స్వకాల విహితేన దేశ కాల దేహధర్మ వైపరీత్యభయ శంకయా శ్వ

ఆద్యమాసికేనహాపకృష్య, ఆద్యాది పంచదశైకోద్దిష్ట శ్రాద్ధం కర్తుం కామస్సన్ ఆమద్రవ్యేణ, ఏకోద్దిష్ట విధానేన

నమానతంత్రేణ అద్య కరిష్యే॥ (సవ్యేన) కలశారాధనం కరిష్యే॥(ప్రాచీనావీతి) పితుః ఆద్యాది

పంచదశైకోద్దిష్టామశ్రాద్ధం (కర్తుం మమ) అధికార సంపదస్త్వితి భవంతో బ్రువంతు॥ అధికార సంపదస్తు॥

(సవ్యేన) పునః ప్రాణానాయమ్య॥ పితుః ఆద్యాది పంచదశైకోద్దిష్టామ శ్రాద్ధే పితృ పితామహా ప్రపితామహానాం

......గోత్రాణాం ....దాసానాం ప్రద్యుమ్న సంకర్షణ వాసుదేవ రూపాణాం (సవ్యం) పురూరవార్ద్రవ సంజ్ఞికానాం

విశ్వేషాం దేవానాంచ శ్రాద్ధ సంరక్షక శ్రీమహావిష్ణోశ్చ ఉద్దిశ్య పితుః శ్రాద్ధం సదైవం ఆమపార్వణ విధానేన సద్యః

కరిష్యామి నమః॥

పితృ పితామహా ప్రపితామహాః .....గోత్రాః .....రూపాః ఆగతం నమః, పాద్యం నమః॥ ఉపవిశామః॥

శ్లో॥శ్రాద్ధభూమౌ గయాంధ్యాత్వా ధ్యాత్వాదేవం జనార్దనం।

తాభ్యాంచైవనమస్కృత్య తతః శ్రాద్ధంప్రవర్తయే॥

పితృ పితామహ ప్రపితామహాన్ ......గోత్రాన్......రూపాన్ ఆసనంనమః, ఆవాహనం నమః॥ సంప్రోక్ష్య॥

శ్లో॥పుండరీకాక్షగోవిందవాసుదేవజనార్ధన।

మయార్పితమిదంద్రవ్యంపవిత్రంకురుసర్వదా॥ పుండరీకాక్షాయనమః (౩. మార్లు)

(ఉప్పు, పప్పు, కూరగాయ, చల్ల, చమురు, ద్రవ్యదక్షిణ, తాంబూలం ఆమాన్నప్రదముగ యజమాని పితృశ్రాద్ధ

దినమున విశ్వేదేవతల ప్రీత్యర్థం, పితృదేవతల ప్రీత్యర్థం, శ్రీమహావిష్ణువు ప్రీత్యర్థం బ్రాహ్మణునికి భోజనానికి

బియ్యమిచ్చితిమి)

వర్తమాన చాంద్రమాన .....పితుః ఆద్యాది పంచదశైకోద్ధిష్టామ శ్రాద్దే పితృ పితామహా ప్రపితామహాన్ .....గోత్రాన్

.....రూపాన్ (సవ్యం) పురూరవార్ధవ సంజ్ఞికాన్ విశ్వాన్ దేవాన్ శ్రీమహావిష్ణుంచ ఉద్ధిశ్య మయా క్రియమాణేనానేన

పితుః శ్రాద్ధమామ దానేన పితృ పితామహా ప్రపితామహానాం ......గోత్రాణాం........దాసానాం.......రూపాణాం గమ

ఆమదాన కల్పోక్త సంపూర్ణ సకల ఫలావాప్తిరస్త్వితి భవంతో బ్రువంతు॥ గయ ఆమదాన కల్పోక్త సంపూర్ణ సకల

ఫలావాప్తిరస్తు॥ పితుః అద్యాది పంచదశైకోద్ధిష్టామ శ్రాద్దే పిండప్రదానం కరిష్యే॥

౧.ఆద్యమాసికైకోద్ధిష్టామ శ్రాద్దే పిత్రే ....గోత్రాయ........రూపాయ ఏషతే ఇమం ఆమపిండం దదామినమః॥

గయాయాం దత్తమస్తు॥(ఏవం పితామహా ప్రపితామహానాం)

౨.ఊనమాసికైకోద్ధిష్టామ శ్రాద్దే పిత్రే ....గోత్రాయ........రూపాయ ఏషతే ఇమం ఆమపిండం దదామినమః॥

గయాయాం దత్తమస్తు॥(ఏవం పితామహా ప్రపితామహానాం)

౩.ద్వితీమమాసికైకోద్ధిష్టామ శ్రాద్దే పిత్రే ....గోత్రాయ........రూపాయ ఏషతే ఇమం ఆమపిండం దదామినమః॥

గయాయాం దత్తమస్తు॥(ఏవం పితామహా ప్రపితామహానాం)

౪.త్రైపక్షికైకోద్ధిష్టామ శ్రాద్దే పిత్రే ....గోత్రాయ........రూపాయ ఏషతే ఇమం ఆమపిండం దదామినమః॥

గయాయాం దత్తమస్తు॥(ఏవం పితామహా ప్రపితామహానాం)

౫.తృతీయమాసికైకోద్దిష్టామ శ్రాద్ధే పిత్రే ....గోత్రాయ........రూపాయ ఏషతే ఇమం ఆమపిండం దదామినమః॥

గయాయాం దత్తమస్తు॥(ఏవం పితామహ ప్రపితామహానాం)

౬.చతుర్థమాసికైకోద్దిష్టామ శ్రాద్ధే పిత్రే ....గోత్రాయ........రూపాయ ఏషతే ఇమం ఆమపిండం దదామినమః॥

గయాయాం దత్తమస్తు॥(ఏవం పితామహ ప్రపితామహానాం)

౭.పంచమమాసికైకోద్దిష్టామ శ్రాద్ధే పిత్రే ....గోత్రాయ ....గోత్రాయ........రూపాయ ఏషతే ఇమం ఆమపిండం

దదామినమః॥ గయాయాం దత్తమస్తు॥(ఏవం పితామహ ప్రపితామహానాం)

౮.షాణ్మాసికైకోద్దిష్టామ శ్రాద్ధే పిత్రే ....గోత్రాయ........రూపాయ ఏషతే ఇమం ఆమపిండం దదామినమః॥

గయాయాం దత్తమస్తు॥(ఏవం పితామహ ప్రపితామహానాం)

౯.ఊనషాణ్మాసికైకోద్దిష్టామ శ్రాద్ధే పిత్రే ....గోత్రాయ........రూపాయ ఏషతే ఇమం ఆమపిండం దదామినమః॥

గయాయాం దత్తమస్తు॥(ఏవం పితామహ ప్రపితామహానాం)

౧౦.సప్తమమాసికైకోద్దిష్టామ శ్రాద్ధే పిత్రే ....గోత్రాయ........రూపాయ ఏషతే ఇమం ఆమపిండం దదామినమః॥

గయాయాం దత్తమస్తు॥(ఏవం పితామహ ప్రపితామహానాం)

౧౧.అష్టమమాసికైకోద్దిష్టామ శ్రాద్ధే పిత్రే ....గోత్రాయ........రూపాయ ఏషతే ఇమం ఆమపిండం దదామినమః॥

గయాయాం దత్తమస్తు॥(ఏవం పితామహ ప్రపితామహానాం)

౧౨.నవమమాసికైకోద్దిష్టామ శ్రాద్ధే పిత్రే ....గోత్రాయ........రూపాయ ఏషతే ఇమం ఆమపిండం దదామినమః॥

గయాయాం దత్తమస్తు॥(ఏవం పితామహ ప్రపితామహానాం)

౧౩.దశమమాసికైకోద్దిష్టామ శ్రాద్ధే పిత్రే ....గోత్రాయ........రూపాయ ఏషతే ఇమం ఆమపిండం దదామినమః॥

గయాయాం దత్తమస్తు॥(ఏవం పితామహ ప్రపితామహానాం)

౧౪.ఏకాదశమాసికైకోద్దిష్టామ శ్రాద్ధే పిత్రే ....గోత్రాయ........రూపాయ ఏషతే ఇమం ఆమపిండం దదామినమః॥

గయాయాం దత్తమస్తు॥(ఏవం పితామహ ప్రపితామహానాం)

౧౫.ఆబ్దికైకోద్దిష్టామ శ్రాద్ధే పిత్రే ....గోత్రాయ........రూపాయ ఏషతే ఇమం ఆమపిండం దదామినమః॥

గయాయాం దత్తమస్తు॥(ఏవం పితామహ ప్రపితామహానాం)

౧౬.ఊనాబ్దికైకోద్దిష్టామ శ్రాద్ధే పిత్రే ....గోత్రాయ........రూపాయ ఏషతే ఇమం ఆమపిండం దదామినమః॥

గయాయాం దత్తమస్తు॥(ఏవం పితామహ ప్రపితామహానాం)

పితుః ఆద్యాది పంచదశైకోద్దిష్టామ శ్రాద్ధీయ తిలోదక పిండప్రదానైశ్చ, పితృ పితామహ ప్రపితామహాన్

.......గోత్రాన్........దాసాన్.........రూపాన్ (సవ్యం) పురూరవార్ద్రక సంజ్ఞికాన్ విశ్వాన్ దేవాన్ శ్రీమహావిష్ణుంచ

ఉద్దిశ్య మయాకృతానేన పితుః ఆద్యాది పంచదశైకోద్దిష్టామ శ్రాద్ధీయ పిండప్రదానేన పితృ పితామహ

ప్రపితామహానాం ....గోత్రాణాం........దాసానాం ప్రద్యుమ్న సంకర్షణ వాసుదేవ రూపాణాం ఏతాసాం (త్వయా)

దత్తాః పిండాః గయాపిండసదృశా భవంత్వితి భవంతో బ్రువంతు॥

షోడశ మాసిక శ్రాద్ధాలు

అముక గోత్రస్య అముక ప్రేతస్య ప్రేతత్వ నివృత్యోత్తమలోక ప్రాప్త్యర్థం, ౧.ఆద్యమాసిక ౨.ఊనమాసిక

౩.ద్వితీయెమాసిక ౪.త్రైపక్షిక ౫.తృతీయమాసిక ౬.చతుర్థమాసిక ౭.పంచమమాసిక ౮.షష్ఠమమాసిక

౯.ఊనషాణ్మాసిక ౧౦.సప్తమమాసిక ౧౧.అష్టమమాసిక ౧౨.నవమమాసిక ౧౩.దశమమాసిక

౧౪.ఏకాదశమాసిక ౧౫.ద్వాదశమాసిక ౧౬.ఊనాబ్దికాని తత్తత్కాలే కర్తవ్యాని ద్వాదశాహ్నే సపిండీకార

సిద్ధ్యర్థం ఏకాదశే ద్వాదశేవాహ్ని

పాథేయం

యజమానస్య పితుః ....గోత్రః........వంశః.......దాసః ప్రేత మరణదినాదారభ్య అద్య త్రయోదశేహ్ని కర్తవః

కర్తవ్యం మమ పితుః మనుష్య లోకాత్ ప్రేతలోక స్వర్గలోక పరలోక ఉత్తమలోక గమనార్థం గమనాదారభ్య

పరలోకే తత్తద్దాన కల్పోక్త ఫలావాప్త్యర్థం స్వర్గపాథేయ శ్రాద్ధం తత్తద్దానం కరిష్యే॥ పిత్రాదేః ప్రేతస్యోత్తమలోక

ప్రాప్త్యర్థం పరలోకే తత్తద్దాన కల్పోక్త ఫలావాప్తయే ఉపదానాని కరిష్యే॥

౧.క్షుద్బాధానివారణార్థం తండుల పాథేయ దానం॥

శ్లో॥వ్రీహిజాస్తండులాశుద్ధాః పితృదేవద్విజాప్రియః।

దానేనానేనమేసంతు సర్వకామాశ్చసంపదః॥

౨.తృష్ణోపశమనార్థం ఉదకుంభదాన॥

శ్లో॥వారిణాపూరితంపాత్రం తాపత్రయహరంశుభం।

పితౄణాంతృప్తిదంపుణ్యం గృహాణత్వంసుఖాయమే॥

౩.శిలా కంటక బాధానివారణార్థం ఉపానహదానం॥

శ్లో॥ఉపానహౌప్రదాస్యామి శిలాకంటకరక్షకౌ।

పాదసంరక్షణార్థాయ గృహాణత్వంసుఖాయమే॥

౪.శీతవాతోష్ణోపశమనార్థం కంబలదానం॥ (వర్షాతపవాత హిమబాధానివారణార్థం కంబళదానం)

శ్లో॥హిమనాశకరంపుణ్యం కంబళంబలవర్ధనం।

దానేనానేనసుప్రీతోహ్యథశ్శాంతింప్రయచ్ఛమే॥

౫.అంధకారత్వ(తిమిరత్వ)నివారణార్థం దీపదానం॥

శ్లో॥దీపోజ్ఞానప్రదోనిత్యం దేవతానాప్రియస్సదా।

దానేనానేనభవేత్సౌఖ్యంశాంతిర్మేవాంఛితంఫలం॥

౬.గోసర్పదుష్టమృగబాధానివారణార్థం దండదానం॥

శ్లో॥భయనాశకరోదండోవైణవోదేవనిర్మితః।

దానేనానేనవైతస్యశాంతిరస్తుసదామమ॥

౭.సూర్యతాపోపశమనార్థం ఛత్రదానం॥

శ్లో॥ఇహాముత్రాతపాత్రాణాంకురుకేశవమేప్రభో।

ఛత్రంతత్ప్రీతయేదత్తంబ్రాహ్మణాయమయాశుభం॥

౮.శీతవాతోష్ణలజ్జానివారణార్థం వస్త్రం॥

శ్లో॥శీతవాతోష్ణసంత్రాణంలజ్జాయారక్షణంపరం।

దేహాలంకరణంవస్త్రమతఃశాంతింప్రయచ్ఛమే॥

అథ వైతరణీగోదానం

ఆచమ్య, ప్రాణానాయమ్య॥పితుః......గోత్రస్య......దాసస్య సుఖేన వైతరణీనద్యుత్తరణార్థం శ్రీమహావిష్ణుప్రీత్యర్థం

మహావైతరణీ సంజ్ఞక గోదానం కరిష్యే॥తదంగత్వేన బ్రాహ్మణపూజనం, గోపూజనంచ కరిష్యే॥

శ్రీమహావిష్ణుస్వరూపస్య బ్రాహ్మణస్య ఇదమాసనం నమః॥ ఉభాభ్యామిదం పాద్యం॥

శ్లో॥నమోస్త్వనంతాయసహస్రమూర్తయే సహస్రపాదాక్షిశిరోరుబాహవే।

సహస్రనామ్నేపురుషాయశాశ్వతే సహస్రకోటీయుగధారిణేనమః॥

విష్ణురూపద్విజశ్రేష్ఠభూదేవపంక్తిపావన।తర్తుకామఃప్రదాస్యామితుభ్యంవైతరణీంతుగాం॥

గోపూజాం కృత్వా॥

శ్లో॥యమద్వారేమహాఘోరేతప్తావైతరణీనదీ।తాంతర్తుగాంప్రదాస్యామిఉత్తారయసుఖేనతం॥

గవామంగేషుతిష్ఠంతిభువనానిచతుర్దశ।
యస్మాత్తస్మాచ్ఛివంమేశ్చదతఃశాంతింప్రయచ్ఛమే॥

అస్మై బ్రాహ్మణాయ, పితుః ....గోత్రః ....దాసః సుఖేన వైతరణీ నద్యుత్తరణార్థం వైతరణీ సంజ్ఞక గోదానం

శ్రీమహావిష్ణుం ప్రీతిం కామయమానః తుభ్యమహం సంప్రదదే నమమ॥ ధేనుపుచ్ఛం గృహీత్వా॥ సకుశ

తిలోదకం త్యజేత్॥

అథ శయ్యాదానం

ఆచమ్య, ప్రాణానాయమ్య॥ పితుః .....గోత్రస్య.......దాసస్య........రూపస్య సమస్త పాపక్షయపూర్వక ఉత్తమలోక

ప్రాప్త్యర్థం పరలోకే తత్తద్దాన కల్పోక్త ఫలావాప్తయే శ్రీలక్ష్మీనారాయణప్రీత్యర్థం శయ్యాదానమహం కరిష్యే॥

ద్విజం సపత్నీకం వృత్వా॥ యథావిభవం వస్త్రాలంకారాదిభిః సంపూజ్య॥ శయ్యాయాం లక్ష్మీనారాయణ

ప్రతిమాం స్వర్ణమయీం సంస్థాప్య, సంపూజ్య॥ సపత్నీక విప్రేణ సహ శయ్యాం ప్రదక్షిణీకృత్య॥ నమః

ప్రణామ్యై దేవ్యై ఇతి చతుర్దిక్షు ప్రణమ్య॥

శ్లో॥యథానకృష్ణశయనం శూన్యంసాగరజాతయా। తథైతస్యాప్యశూన్యాస్తు శయ్యాజన్మనిజన్మని॥

అస్మై బ్రాహ్మణాయ ......శర్మణే సుపూజితాయ, సాలంకృతాయ, సపత్నికాయ, భోజన, భాజన, జలపాత్ర

సహితాం యుక్తోపస్కర శయ్యా తుభ్యమహం సంప్రదదే నమమ॥

******